

SUOMEN TAIDETERAPIAYHDISTYS RY
KONSTTERAPIFÖRENINGEN I FINLAND RF
THE FINNISH ART THERAPY ASSOCIATION

PSYKOTERAPIAKOULUTUSKONSORTION SUUNNITELMA YLIOPISTOLLISEN PSYKOTERAPEUTTIKOULUTUKSEN JÄRJESTELMÄKSI

Suomen Taideterapiayhdistys ry:n lausunto

Suomen Taideterapiayhdistys ry on järjestänyt taidepsykoterapia- ja taideterapiakoulutusta sekä yhteistyössä Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen, nyk. koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian kanssa että omana toimintana. Molempien koulutusohjelmien viitekehys on psykodynaaminen. (Ks. tarkemmat tiedot liite 1)

Psykoterapiakoulutuksen järjestämistä yhteistyössä yliopistojen kanssa puoltaa se, että näin mahdollistuu psykoterapian tutkimuksen opettaminen ja kehittäminen aikaisempaa paremmin. Pidämme ensiarvoisen tärkeänä sitä, että psykoterapian teorian ja kliinisen työn kouluttajat ovat psykoterapiakouluttajapätevyyden omaavia. Näin ollen yhteistyö psykoterapiakouluttaja-yhteisöjen kanssa on välttämätöntä. Ongelmallista yliopistollisessa psykoterapiakoulutuksessa on kuitenkin se, että yliopistollisissa koulutuksissa opiskelijaryhmien on kokemuksemme mukaan tähän asti pitänyt olla kovin suuria, jotta koulutus on ollut kannattavaa. Psykoanalyttisessa psykoterapiakoulutuksessa tulisi pystyä turvaamaan pienryhmämuotoinen opetus ja keskustelut kliinisissä seminaareissa.

Kannatamme esitystä, että konsortion jäsenyliopistot nimeäisivät edustajansa psykoterapiakoulutusten asiantuntijoista koostuvaan lautakuntaan, jonka tehtävänä olisi laatia koulutuksille yhteiset tavoitteet ("tutkintovaatimukset") sekä laadunvarmistuksen kriteeristön. Lisäksi lautakunnassa tulisi olla edustettuina psykoterapiapalveluiden kannalta keskeiset viranomais- ja intressitahot kuten TEO, KELA ja yliopistollisten sairaanhoitopiirien edustus.

Kompetenssivaatimukset ovat mielestämme asianmukaisia. (*ks. liite 1) Kannatamme suunnitelmaa, että psykoterapiakoulutus kestäisi neljä vuotta. Lisäksi pidämme tärkeänä, että vankan teoreettisen seminaariopetuksen lisäksi opiskelijoilta edellytetään nykyisten vaatimusten mukaisesti riittävän pitkää ja tiivistä omaa terapiaa tai psykoanalyysiä. Samoin nykyiset vaatimukset kliinisestä työkokemuksesta ennen koulutusta ja sen aikana sekä työnohjauksesta koulutuksen aikana tulisi säilyttää.

Pidämme välttämättömänä 2-tasoista koulutusmallia. VET -koulutus on tarpeellinen työnohjaus- ja koulutusvalmiuden turvaamiseksi. Psykkisten ongelmien vaikeusaste on jatkuvasti vaikeutunut, häiriöt syviä ja vaativat syvällistä teoreettista ja kliinistä perehtyneisyyttä ja lisäksi usein pitkäkestoista hoitoa. VET -koulutuksen tarvetta voidaan perustella myös työsuojelullisilla näkökohdilla juuri psykkisten ongelmien vaikeudesta johtuen. VET -koulutuksen jälkeen tarvitaan kouluttajakoulutus opetuksen laadun turvaamiseksi. Oleellista on, että psykoterapiaa opettavat psykoterapiassa mahdollisimman pitkälle koulutetut henkilöt, joilla on vankka kliininen kokemus ja teoreettinen osaaminen psykoterapiassa (VET -psykoterapeutit joilla kouluttajakoulutus) Huolenamme on se, kuka yliopistomallissa valitsisi kouluttajat ja yhteistyötahot.

Helsingissä 14.9.2009

Suomen Taideterapiayhdistys ry:n johtokunta ja koulutustoimikunta
psta

Kirsi Huttula
puheenjohtaja
taideterapiakoulutusohjelman johtaja
Ett, psykoterapeutti (VET/Valvira)
taidepsykoterapeutti
(Suomen Taideterapiayhdistys ry),
psykoterapiakouluttaja
(Helsingin psykoterapiayhdistys ry)

Mervi Leijala-Marttila
koulutustoimikunnan puheenjohtaja
taidepsykoterapiakoulutustyöryhmän pj.
taidepsykoterapiakoulutusohjelman johtaja
PsL, psykoanalyttikko (VET/Valvira),
taidepsykoterapeutti
(Suomen Taideterapiayhdistys ry)

Suomen Taideterapiayhdistys ry:n järjestämät koulutukset

Suomen Taideterapiayhdistys ry on järjestänyt taidepsykoterapia- ja taideterapiakoulutusta sekä yhteistyössä Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen, nyk. koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian kanssa että omana toimintana. Molempien koulutusohjelmien viitekehys on psykodynaaminen.

Suomen Taideterapiayhdistyksen nykymääritelmän mukaan vuorovaikutus taidepsykoterapiassa tapahtuu yhdistämällä kuvallinen ja sanallinen kommunikaatio potilaan, terapeutin ja kuvan muodostamassa kolmiosuhteessa. Taidepsykoterapiaa toteutetaan kaikkien keskeisten psykoterapian teoriasuuntausten mukaisesti. Silloin kun taidepsykoterapiaa toteutetaan psykoanalyttisen viitekehyyksen mukaisesti, se täyttää kaikki keskeiset psykoanalyttisen psykoterapian periaatteet.

Taidepsykoterapiaa toteutetaan sekä yksilö- että ryhmämuotoisena. Taidepsykoterapeuttina toimiminen edellyttää terapeutilta joko yksilö- ja/tai ryhmäpsykoterapeutin peruskoulutusta ja taidepsykoterapian täydennyskoulutusta. Taidepsykoterapiaa toteutetaan itsenäisenä, potilaan ensisijaisena terapiamuotona. Asiakas voi saada Kelan myöntämää kuntoutustukea hoitoonsa. Taidepsykoterapiamenetelmä on integroitavissa myös perheterapiaan.

Taidepsykoterapiakoulutus on n. 45 op:n laajuinen ja se on tarkoitettu henkilöille, joilla jo on vähintään erityistason yksilö- tai ryhmäpsykoterapiakoulutus. Ensimmäinen taidepsykoterapiakoulutus alkoi vuonna 1990 yhteistyössä Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen kanssa. Tähän mennessä on järjestetty kolme koulutusohjelmaa. Vuonna 2008 alkanut neljäs koulutusohjelma on ensimmäinen yhdistyksen itse järjestämä koulutus. Koulutus oli alun perin tarkoitettu järjestää yhteistyössä Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian kanssa, mutta koulutusryhmän jäädessä yhdeksään opiskelijaan hankkeesta luovuttiin, koska se ei ollut yliopistolle enää taloudellisesti kannattavaa.

Myös taideterapiassa vuorovaikutus asiakkaan ja taideterapeutin välillä tapahtuu yhdistämällä kuvallinen ja sanallinen kommunikaatio. Taideterapia on psykoterapeuttinen hoitomuoto, jonka tavoitteena on edesauttaa asiakkaan / potilaan luovuutta ja siten psyykkistä hyvinvointia. Tähän sisältyy mm. tunteiden käsittelykyky, itsetuntemus, puhumisen ja keskustelemisen taidot ja erityisesti ryhmätaideterapiassa sosiaaliset taidot.

Taideterapia on usein osa asiakkaan kokonaishoitoa ja/tai kuntoutusta. Sitä toteutetaan yksilö-, ryhmä- ja perheterapiapainona. Yksilö- ja ryhmätaideterapia ovat yleisimmät toteutusmuodot. Taideterapian käyttöalue on taidepsykoterapiaa laajempi, jolloin sen menetelmiä voidaan käyttää mielenterveyden ja sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisemiseen, edistämään ja tukemaan lasten ja nuorten kehitystä sekä aikuisten toiminta- ja työkykyä. Sen menetelmät soveltuvat myös työnohjaukseen ja työyhteisöjen kehittämiseen.

Taideterapiakoulutus alkoi vuonna 1994 ja on nykyään 80 op:n laajuinen sosiaali- ja terveydenhoitoalan koulutuksen saaneille suunnattu erikoistumisohjelma, joka antaa valmiudet käyttää taideterapian menetelmiä omassa työssä jatkuvan työnohjauksen alaisuudessa. Meneillään on koulutusohjelman II jakso yhteistyössä Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian kanssa.

Laajan kysynnän vuoksi tavoitteemme on luoda ja järjestää taidepsykoterapian koulutusohjelma, joka sisältää psykoterapiakoulutuksen. Toivomme myös, että taide(psyko)terapiakoulutusohjelmat saataisiin suunniteltuun ja valvontaan valtakunnallisella tasolla. *Taidepsykoterapiakoulutuksen osalta puollamme taideterapiakoulutusyhteisöjen keväällä -09 psykoterapiakoulutuskonsortiolle tekemää ehdotusta, että myös taitelijan pohjakoulutuksella voisi hakeutua taidepsykoterapiakoulutukseen, kun on täydentänyt opintojaan riittävällä määrällä psykologian, psykiatrian ja psykoterapeuttisten valmiuksien opintoja.